

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा

डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला आणि भारत मौसम विभाग

ईमेल - gkmsakola@yahoo.com

अमरावती जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३२ / २०२४ - २०२५

दिनांक: मंगळवार ०५ नोव्हेंबर २०२४

हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ०५ नोव्हेंबर ते ०९ नोव्हेंबर २०२४)				
दिनांक		०५/११	०६/११	०७/११	०८/११	०९/११
पाऊस (मिमी)		0	0	0	0	0
कमाल तापमान (अ.से.)		34.3	34.2	33.2	33.4	34.1
किमान तापमान (अ.से.)		20.1	20.2	20.1	20.4	20.3
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		52	63	64	63	62
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		30	28	36	36	35
वा-याचा वेग (किमी / तास)		6	6	7	5	5
वा-याची दिशा		55	61	70	71	65
आकाश स्थिती		स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि सल्ला				
हवामान अंदाज		<ul style="list-style-type: none"> प्रादेशिक हवामान संशोधन केंद्र, नागपूर यांच्या कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार दिनांक ०५-०९ नोव्हेंबर दरम्यान हवामान कोरडे राहील, तसेच पुढील पाच दिवस किमान व कमाल तापमानात काही विशेष बदल होणार नाही. 				
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> कीटकनाशके हाताळताना आणि फवारणी करताना सुरक्षा उपायांचे पालन करावे आणि संरक्षणात्मक साधनांचा वापर करावा. 				
कपाशी	फुल पाती / बोंड धारणा	<ul style="list-style-type: none"> अगोदर पेरणी केलेले कपाशी पिक वेचणीला आले आहे तरी कापूस वेचतांना प्रतवार व वाण प्रत वेचून त्याची सुकलेल्या सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावे. कपाशी पिकातील बोंड अवस्थेत लाल्या वेवेस्थानपसोती ०१ टक्के युरिया अधिक ०१ टक्के मेग्नेसियम सल्फेटची पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. किडक्या बोनडाची आर्थिक नुकसान पातळी ५ ते १०% असल्यास थायोडीकार्ब २५% डब्ल्यूपी २५ ग्रॅम किंवा क्विनॉलफॉस २५% एएफ २५ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २५% प्रवाही २५ मि.ली किंवा प्रोफेनॉफॉस ५०% ३० मिली किंवा इन्डोक्झाकार्ब १५% १० मिली या पैकी कोणतेही एक कीटकनाशक १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. जेथे प्रादुर्भाव १० टक्केच्या वर आहे अशा ठिकाणी आवश्यकतेनुसार प्रादुर्भाव पुढे वाढू नये म्हणून पुढील कोणत्याही एका मिश्र कीटकनाशकाची, ट्रायझोफॉस ३५% + डेल्टामेथ्रीन १ टक्के १७ मि.ली किंवा क्लोरान्ट्रोनिप्रोल ९.३ टक्के + लेम्बडासायहॅलोथीन ४.५% ५ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस ५० टक्के +सायपरमेथ्रीन ५ टक्के २० मि.ली किंवा इन्डोक्झाकार्ब १४.५ टक्के + ऍसिटामाप्रिड ७.७ टक्के १० मि.ली या पैकी कोणतेही एक मिश्र कीटकनाशक १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. 				
तूर	फुल	<ul style="list-style-type: none"> तूर पिकात हेलीकोव्हरपा अळीच्या सर्वेक्षणासाठी ५ कामगंध सापळे प्रती हेक्टरी या प्रमाणे उभारावेत व त्यासोबतच पक्षी थांबे उभारावेत. तूर पिकात गुंडाळलेली पाने व जाळे असलेली पाने काढून ती नष्ट करावी. 				
तिळ	वाढ	<ul style="list-style-type: none"> अर्धरब्बी तीळ पिकात वापसा स्थिती पाहून आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदन करून पिक ताणविरहित ठेवावी. 				
रब्बी ज्वारी	पेरणी/ वाढ	<ul style="list-style-type: none"> बागायती रब्बी ज्वारीची पेरणी ३१ ऑक्टोबरपर्यंत करावी. रब्बी पिकामध्ये रब्बी ज्वारी या पिकाचा समावेश करावयाचा असल्यास पिकेव्ही - क्रांती, या वाणाची निवड करावी. पिकामध्ये नत्र स्थिर करण्यासाठी, स्फुरद उपलब्ध होण्यासाठी व मातीतील बुरशीजन्य रोगांपासून बचावासाठी अझोटोबाक्टेर व पीएसबी जीवाणुसंवर्धक २५ ग्रॅम व ट्रायकोडर्मा ५ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास बीजप्रक्रिया करावी. बागायती रबी ज्वारीकरिता ८० किलो नत्र, ४० किलो स्फुरद, ४० किलो पालाश प्रती हेक्टरी या प्रमाणे खताची संपूर्ण मात्रा पेरणीच्या वेळीच द्यावी. 				
रब्बी करडी	उगवणी / वाढ	<ul style="list-style-type: none"> वेळेवर पेरणी केलेल्या करडी पिकामध्ये आंतरमशागत करावी. ओलिताखालील करडईची पेरणी उशिरा उशिरा नोव्हेंबरच्या पहिल्या आठवड्यात करावी. त्याकरिता शिफारसकेल्या भीमा, एकेएस -२०७, पिकेव्ही - पिक, किंवा नारी-६ या वाणची निवड करावी. पिकामध्ये नत्र स्थिर करण्यासाठी, स्फुरद उपलब्ध होण्यासाठी व मातीतील बुरशीजन्य रोगांपासून बचावासाठी अझोटोबाक्टेर व पीएसबी जीवाणुसंवर्धक २० ग्रॅम व ट्रायकोडर्मा ४ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास बीजप्रक्रिया करावी. 				
जवस	पेरणी/ उगवणी	<ul style="list-style-type: none"> रब्बी पिकामध्ये जवस या पिकाचा समावेश करावयाचा असल्यास ओलिताखालील जवस पिकाची पेरणी नोव्हेंबरच्या पहिल्या आठवड्यापर्यंत करावी. पिकामध्ये नत्र स्थिर करण्यासाठी, स्फुरद उपलब्ध होण्यासाठी व मातीतील बुरशीजन्य रोगांपासून बचावासाठी अझोटोबाक्टेर व पीएसबी जीवाणुसंवर्धक २५ ग्रॅम व ट्रायकोडर्मा ५ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास बीजप्रक्रिया करावी. बागायती जवस पिकासाठी ६० किलो नत्र व ३० किलो स्फुरद प्रती हेक्टरी या प्रमाणे खताची संपूर्ण मात्रा पेरणीच्या वेळेस द्यावी. जवस पिकात आंतरपीक पद्धतीमध्ये जवस + हरभरा (४:२) किंवा जवस + करडई (४:२) याप्रमाणे आर्थिकदृष्ट्या फायदेशीर आहे. 				
हरभरा	पेरणी	<ul style="list-style-type: none"> रब्बी पिकामध्ये हरभरा या पिकाचा समावेश करावयाचा असल्यास ओलिताखालील हरभऱ्याची पेरणी १० नोव्हेंबर पर्यंत करावी. त्याकरिता वाण जाकी ९२१८, पीडीकेव्ही कांचन, विजय, विशाल, आयसीसीवि-२, आयसीसीवि-१० यापैकी कोणताही वाणाची निवड करावी. मर प्रतिबंधक जाती मध्ये जाकी-९२१८, विशाल, आयसीसीवि-२, आयसीसीवि-१० या जातींचा समावेश होतो. पिकामध्ये नत्र स्थिर करण्यासाठी, स्फुरद उपलब्ध होण्यासाठी व मातीतील बुरशीजन्य रोगांपासून बचावासाठी रायझोबीअम व पीएसबी जीवाणुसंवर्धक २५ ग्रॅम व ट्रायकोडर्मा ५ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास बीजप्रक्रिया करावी. बागायती हरभरा पिकासाठी २५ किलो नत्र, ५० किलो स्फुरद, ३० किलो पालाश प्रती हेक्टरी या प्रमाणे खताची संपूर्ण मात्रा पेरणीच्या वेळेस द्यावी. हरभरा पिकात हरभऱ्याच्या सहा ओळी आणि रबी ज्वारीच्या दोन ओळी याप्रमाणे आंतरपीक पद्धती फायदेशीर आहे. 				
फळ पिक	वाढ	<ul style="list-style-type: none"> फळबागेतील आळे तण विरीहीत ठेवावे. निंबू फळबागेतील हस्त बहाराच्या नियोजनाच्यासाठी पॉटासीअम नायट्रेट २ टक्के वापरावे. सत्रा पिकाला त्याच्या वयानुसार शिफारस खत द्यावे. 				
भाजीपाला	वाढ	<ul style="list-style-type: none"> भाजीपाला जसे टोमॅटो, वांगी, पाता कोबी, फुल कोबीची लागवड करावी व सद्यस्थितीत लागवड केलेली वांगी व मिरची भाजीपाला पिके तणमुक्त ठेवावीत. 				
पशु / जनावरे	--	<ul style="list-style-type: none"> सतर्क इशारा दरम्यान जनावरांची योग्य ती काळजी घ्यावी व त्यांना चरण्यासाठी पाठवू नये व त्यांना जागेवरच खाद्य द्यावे. जनावरांना पशुवैदकांचे सल्ल्या नुसार लसीकरण करावे. सतर्क इशारा करिता दामिनी मोबाईल अप चा उपयोग करावा. 				

भारत कृषि सल्ला पत्रक डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा केंद्रावरील नत्र अमिनीयका शिफारसीवदन यंत्रणेने तयार केलेले अंदाज आहे.

नोडल अधिकारी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, अकोला
डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला

संशोधन सहयोगी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा,
डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला